

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Štěpána Výborného a Petra Šuránka v právní věci žalobce: **M. C.**, zastoupený Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou, sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 8. 2024, č. j. OAM-731/ZA-ZA11-K18-R2-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2024, č. j. 19 Az 35/2024-26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto usnesení neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že tvrzení žalobce nezakládají důvodné obavy z pronásledování či nebezpečí vážné újmy.

[2] Žalobce uvedl, že v červnu 2023 přicestoval letecky do Srbska a následně kamionem do České republiky, a to bez cestovního dokladu, víza či jiného povolení k pobytu. Žádost o mezinárodní ochranu žalobce odůvodnil obavami z jednání soukromých osob. Žalobce se v zemi původu zamiloval do dívky, která pocházela z rodiny, s níž měla žalobcova rodina v minulosti spory (o jaké spory se jednalo, však žalobce nevěděl). Vzhledem k těmto rodinným sporům dívčina rodina vyjádřila se sňatkem nesouhlas. Žalobce se pokusil po půl roce požádat o dívčinu ruku znovu, její bratr mu však přiložil pistoli k hrudníku a řekl, ať ji nechá být, a vyhrožoval mu. Následně s dívkou utekli, druhého dne se však dívka dozvěděla, že ji rodina hledá a že jim vyhrožují zabitím. Dívce se po návratu k rodině nic nestalo, žalobce se však obával toho, že by jej mohli zabít, měl strach o život. Krátce poté se obrátil na kamaráda, který mu zajistil cestu do Evropy. Na policii se neobrátil, neboť by dívčinu rodinu patrně pouze napomenula. Žalobce nevěděl, jakým jiným způsobem by mohl svou

situaci řešit. Pokud by se přestěhoval, mohli by jej najít. Legálně nevystěhoval, neboť spěchal, i když si pas nechal dříve vystavit (půl roku před odjezdem), neboť již tři roky plánoval, že odjede do zahraničí za výdělkem. Problémy s tureckými státními orgány či policií neměl.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Krajský soud přisvědčil žalovanému, že u žalobce nejsou dány důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Podle krajského soudu žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, obstaral si dostatek informací a podkladů pro vydání rozhodnutí a přihlédl ke všemu, co v řízení vyšlo najevo. Žalobcovy obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob nejsou dle krajského soudu relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, jelikož v tomto případě nebyly zapříčiněny žalobcovou rasou, národností, náboženstvím či politickým přesvědčením, ale čistě osobním sporem týkajícím se jeho soukromého života, případně života obou dotčených rodin. Podstatou žalobcem tvrzeného nátlaku a vyhrožování byl nesouhlas dívčiny rodiny s uzavřením sňatku. Krajský soud připomněl, že žalobce rovněž nevyužil dostupných vnitrostátních prostředků ochrany, ačkoli takovou možnost podle shromážděných podkladů pro rozhodnutí měl. Situaci neřešil přímo v zemi původu a Turecko opustil.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že žalovaný sice zařadil do správního spisu jako podklady rozhodnutí zprávy dokládající funkčnost prostředků vnitrostátní ochrany v Turecku, avšak v rozhodnutí neuvedl, co z těchto podkladů konkrétně vyplývá ve vztahu k jeho případu. Žalovaný v rozhodnutí shromážděné zprávy vyjmenoval, dle stěžovatele však není zřejmé, jak je hodnotil a aplikoval na nyní projednávaný případ. Krajský soud následně nedostatečně vypořádal související žalobní námitku, neboť uvedl pouze tolik, že z rozhodnutí je patrné, jak žalovaný hodnotil podklady pro rozhodnutí. Rozhodnutí žalovaného i rozsudek krajského soudu jsou tedy podle stěžovatele nepřezkoumatelné.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že v průběhu správního řízení postupoval v souladu se zákonem a opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí ve věci. Podle žalovaného není jím vydané rozhodnutí nepřezkoumatelné a přezkoumatelný je rovněž napadený rozsudek krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), platí, že Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná

pokračování

rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] K namítané nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, jak soud uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při jejich posuzování a hodnocení a proč pokládá stěžovatelovy námitky za nesprávné. Napadený rozsudek je v souladu s konstantní judikaturou přezkoumatelný (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Nepřezkoumatelností pak není zatíženo ani žalobou napadené rozhodnutí žalovaného. Rovněž z jeho odůvodnění je patrné, z jakého skutkového stavu žalovaný vycházel, jakými úvahami se řídil při jeho hodnocení a rozhodování, přičemž tyto úvahy žalovaný v odůvodnění rozhodnutí náležitě a srozumitelně vyjádřil (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 92/2009-65).

[9] Zpochybňuje-li stěžovatel relevantnost shromážděných podkladů (zpráv o zemi původu) a jejich aplikaci na daný případ, Nejvyšší správní soud k otázce shromáždění dostatečných podkladů pro rozhodnutí připomíná, že podle ustálené judikatury musejí být informace o zemi původu (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, jakož i (4) transparentní a dohledatelné (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, nebo ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Podklady shromážděné žalovaným požadavky judikatury naplňují, a pokud se jedná o námitku zpochybňující aplikaci těchto podkladů na daný případ, a sice co do otázky možnosti uplatnění vnitrostátních prostředků ochrany v zemi původu, krajský soud se obsahem zpráv a jejich aplikací na daný případ zabýval v bodě 16 odůvodnění napadeného rozsudku, žalovaný pak na str. 4 a 7 jím vydaného rozhodnutí. Napadený rozsudek krajského soudu a rozhodnutí žalovaného tedy vyhovují požadavkům judikatury na jejich přezkoumatelnost i z tohoto pohledu.

[10] Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného podotýká, že stěžovatel se dle žádosti o mezinárodní ochranu obává jednání soukromých osob, přičemž výslovně uvedl, že své problémy v zemi původu s vnitrostátními orgány vůbec neřešil.

[11] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu mohou azylově relevantní pronásledování i vážná újma hrozit též ze strany soukromých osob, avšak v zásadě pouze za situace, že se postižená osoba obrátí s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu (není-li zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout), přičemž tyto orgány neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009-73, a tam citovaná judikatura). Subjektivní nedůvěra vůči orgánům země původu přitom důvod pro nevyužití vnitrostátní ochrany nepředstavuje (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23).

[12] Krajský soud v napadeném rozsudku ze závěrů uvedené judikatury vycházel, přičemž správně zdůraznil, že stěžovatel se měl pokusit obrátit s žádostí o ochranu nejprve na vnitrostátní orgány přímo v zemi původu. To však v daném případě neučinil.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené námitky, a nepochybil při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2025

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu